

Maatschappelijke consultatie beloningsmaatregelen financiële sector

Inleiding

De Nederlandse financiële sector is van groot belang voor de economie en speelt nationaal en internationaal een belangrijke rol. Vertrouwen in de sector is essentieel. De sector heeft weliswaar serieuze stappen gezet om bij te dragen aan herstel van vertrouwen maar het is evident dat er nog veel moet gebeuren¹. Het is primair de verantwoordelijkheid van de sector om hiermee aan de slag te gaan. De gewenste cultuur en het gewenste vertrouwen kunnen niet met regelgeving alleen bevorderd worden. Sterker, een gezonde cultuur moet in de eerste plaats komen vanuit de sector zelf.

De overheid kan verder bijdragen aan herstel van vertrouwen door grenzen of voorwaarden aan beloningen te stellen. Uitgangspunt van het kabinet hierbij is dat - waar mogelijk - voorkomen moet worden dat de belastingbetaler opdraait voor verliezen van falende banken en dat Nederland robuustere, sterkere banken krijgt.

Maatregelen

In dit kader wordt gekeken naar mogelijke aanscherping van de beloningsregels. Met het oog hierop wordt onderzocht welke aanvullende maatregelen gewenst zijn. Daarbij worden drie wettelijke maatregelen met betrekking tot vaste beloningen overwogen²:

1. Introductie van de wettelijke verplichting tot terugvordering van een deel van de vaste beloning (boven een bepaald minimum) van bestuurders als er staatssteun aan een bank (of verzekeraar) wordt gegeven. Het doel van deze maatregel is om bestuurders meer persoonlijk verantwoordelijk te houden als de belastingbetaler (mede) opdraait voor verliezen van falende banken (of verzekeraars) (uitbreiding claw back);
2. Introductie van de wettelijke verplichting dat bestanddelen van een vaste beloning waarvan de waarde afhankelijk is van de marktwaarde van de eigen onderneming, zoals aandelen, bij bestuurders en medewerkers gedurende een nog te specificeren aantal jaren moeten worden aangehouden. Het doel van deze maatregel is om de belangen van de bestuurder en medewerkers meer in lijn te brengen met het lange termijn belang van de onderneming; en
3. Introductie van de wettelijke verplichting dat het beloningsbeleid van financiële ondernemingen voorschrijft op welke wijze de beloningen van bestuurders en medewerkers zich verhouden tot de maatschappelijke functie van de onderneming. Ondernemingen moeten zich hiervan in de openbaarheid rekenschap geven. Het doel van deze maatregel is om te bewerkstelligen dat financiële ondernemingen voor de totstandkoming van beloningsvoorstellen meer rekening houden met de maatschappelijke functie van de onderneming en zich hierover nadien verantwoorden.

Voor deze maatregelen geldt het volgende. Nederland kent de strengste wet- en regelgeving op het terrein van beloningen in de financiële sector in de Europese Unie. Deze wetgeving en het toezicht door De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten is gericht op het waar mogelijk voorkomen van perverse prikkels die ertoe kunnen leiden dat de stabiliteit van de onderneming in gevaar komt of het klantbelang wordt veronachtzaamd. De wetgeving richt zich om die reden tot dusverre primair op variabele beloningen. De maatregelen die worden overwogen, komen niet in Europa voor en kunnen raken aan het recht op eigendom zoals neergelegd in het 1^e protocol voor het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Een zorgvuldige vormgeving van eventuele maatregelen gericht op vaste beloningen met onder meer oog voor proportionaliteit en de mogelijke effecten op het investerings- en vestigingsklimaat is dan ook van het grootste belang.

¹ Vergelijk onder meer de recente maatschappelijke en politieke ophef naar aanleiding van het voorstel van de raad van commissarissen van ING tot verhoging van de vaste beloning van de bestuursvoorzitter van ING.

² Kamerstukken II 2017/18, 32 013, nr. 170.

Consultatiereactie

U wordt uitgenodigd om op dit consultatiedocument te reageren en uw visie te geven op voormelde drie mogelijke wettelijke maatregelen met betrekking tot vaste beloningen. Meer in het bijzonder wordt u verzocht wat betreft deze drie maatregelen in te gaan op de hiernavolgende vragen.

Algemeen

1. Wat zijn volgens u de voor- en nadelen van de drie maatregelen?
2. Hoe zijn de genoemde doelen volgens u het meest effectief en efficiënt te behalen?
3. Welke reikwijdte van deze drie maatregelen acht u aangewezen? U wordt verzocht hierbij per maatregel onderscheid te maken naar:
 - a) soort onderneming: alleen banken (en verzekeraars) of ook andere financiële ondernemingen en zo ja, welke?; en
 - b) soort functie: alleen bestuurders c.q. dagelijks beleidsbepalers of ook andere functies en zo ja, welke, of alle medewerkers?

Uitbreiding claw back

4. Boven welk minimum of over welk percentage van de vaste beloning van bestuurders zou de wettelijke verplichting tot terugvordering zich volgens u moeten kunnen uitstrekken?
5. Hoe lang na uitbetaling van de vaste beloning zou deze vatbaar moeten kunnen zijn voor terugvordering?
6. Heeft u aanvullende aandachtspunten of opmerkingen bij deze maatregel?

Aanhouden aandelen e.a. in vaste beloning

7. Gedurende welke periode(s) zouden aandelen en andere bestanddelen van een vaste beloning waarvan de waarde afhankelijk is van de marktwaarde van de eigen onderneming volgens u aangehouden moeten worden om de prikkels te richten op het lange termijn belang?
8. Ziet u hierbij verschillen tussen de diverse financiële instrumenten?
9. Ziet u hierbij verschillen voor bestuurders en andere functies c.q. medewerkers?
10. Heeft u aanvullende aandachtspunten of opmerkingen bij deze maatregel?

Inbedding en verantwoording verhouding beloningen tot maatschappelijke functie onderneming

11. Op welke wijze kan volgens u geborgd worden dat het beloningsbeleid van financiële ondernemingen voorschrijft op welke wijze de beloningen van bestuurders en medewerkers zich verhouden tot de maatschappelijke functie van de onderneming?
12. Op welke wijze kan volgens u adequate openbare verantwoording worden vormgegeven van de wijze waarop de beloningen van bestuurders en medewerkers zich verhouden tot de maatschappelijke functie van de onderneming?
13. Vindt u een rol van de toezichthouders De Nederlandsche Bank en/of de Autoriteit Financiële Markten hierbij wenselijk, en zo ja, hoe kan deze rol volgens u in de praktijk het beste worden vormgegeven?
14. Heeft u aanvullende aandachtspunten of opmerkingen bij deze maatregel?

Proces

U kunt uw reactie inzenden tot en met uiterlijk 31 augustus 2018. In aanvulling op dit consultatiedocument zal een rondetafelbijeenkomst worden georganiseerd met belanghebbenden over de drie maatregelen met betrekking tot vaste beloningen die worden overwogen. Afhankelijk van de uitkomsten van de consultatie zal de Raad van State om voorlichting worden gevraagd over de precieze juridische vormgeving. De Tweede Kamer zal eind 2018 over de bevindingen worden geïnformeerd.